การประเมินความเสี่ยงการทุจริตคอร์รัปชัน (Anti-Corruption Risk Assessment)
บริษัท สยามสตีลอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด(มหาชน)

การประเมินความเสี่ยงการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีความประสงค์เพื่อให้ทุกหน่วยงานดำเนินการในเชิงรุก เพื่อระบุ ประเมิน และทบทวนความเสี่ยงด้านการทุจริตคอรัปชัน รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านการทุจริต ที่อาจเกิดขึ้นและกระทบต่อวัตถุประสงค์และการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้มั่นใจว่าความเสี่ยงด้านการทุจริตได้ถูกระบุ และจัดการอย่างทันท่วงที ซึ่งผู้บริหารทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลความเสี่ยงด้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงานของตน

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันและการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต คอร์รัปชัน

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมในการป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต ประกอบด้วย

1. **กระบวนการการประเมินความเสี่ยงจากการทุจริต**

ขั้นตอนที่ 1 : กำหนดเกณฑ์การวัดความเสี่ยงในด้านผลกระทบ (Impact) และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood of Occurrence) รวมทั้งกำหนดระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite)

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งบริษัทได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงไว้ ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งเกณฑ์เชิงประมาณและเชิงคุณภาพโดยใช้เป็นพื้นฐานในการประเมินความเสี่ยงต่างๆ

- **ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ**

โอกาสที่จะเกิด	ระดับ	สัดส่วนหรือความถี่ของโอกาสเกิด	สถานะของเหตุการณ์ที่เกิดจริง	โอกาสเกิดเหตุการณ์กระทำผิด
สูงมาก	5	โอกาส > 75% หรือ1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า	เหตุการณ์ที่เกิดได้ถูกรายงานและปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบ	เกิดขึ้นง่ายมากหากไม่มีมาตรการควบคุม
สูง	4	โอกาส 51 - 75% หรือ 2 - 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้ง	เหตุการณ์ที่เกิดอยู่ระหว่างการจัดการ	มีโอกาสเกิดมากหากไม่มีมาตรการควบคุม
ปานกลาง	3	โอกาส 26 - 50% หรือ 1 – 2 ปีต่อครั้ง	เหตุการณ์ที่เกิด จัดการได้แล้ว	มีโอกาสเกิดหากไม่มีมาตรการควบคุม
น้อย	2	โอกาส 10 - 25% หรือ 2 – 4 ปีต่อครั้ง	สาเหตุที่แท้จริงของเหตุการณ์อยู่ระหว่างการแก้ไข	เกิดขึ้นยากแม้ไม่มีมาตรการควบคุม
น้อยมาก	1	โอกาส < 10% หรือ5 ปีต่อครั้ง	สาเหตุที่แท้จริงของเหตุการณ์ได้รับการแก้ไขแล้ว(โอกาสที่จะเกิดซ้ำได้ลดลง)	เกิดขึ้นยากมากแม้ไม่มีมาตรการควบคุม

- ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ 5 ระดับ ดังนี้

1. ผลกระทบด้านการเงิน (มูลค่า)

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	มากกว่า 10 ล้านบาท	5
สูง	มากกว่า 5 ล้านบาท – 9 ล้านบาท	4
ปานกลาง	1 ล้าน – 4 ล้านบาท	3
น้อย	1 แสน – 9 แสนบาท	2
น้อยมาก	ไม่เกิน 1 แสนบาท	1

2. ผลกระทบต่อชื่อเสียง/ภาพลักษณ์องค์กร

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	มีการนำเสนอข่าวในทางเสื่อมเสียจนไม่สามารถแก้ข่าวได้	5
สูง	มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างซึ่งต้องใช้เวลามากในการเผยแพร่ชี้แจง	4
ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวแต่สามารถแก้ข่าได้ภายใน 1 – 3 วัน	3
น้อย	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด สามารถแก้ข่าวได้ทันที	2
น้อยมาก	ได้รับการจัดการอย่างรวดเร็ว, ไม่มีการเผยแพร่ข่าว	1

3. ผลกระทบต่อการดำเนินกิจการ/การปฏิบัติงาน

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการดำเนินงานรุนแรงมาก เช่น หยุดดำเนินการ มากกว่า 1 เดือน	5
สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการดำเนินงานรุนแรง เช่น หยุดดำเนินการ 1 เดือน	4
ปานกลาง	มีการชะงักงันอย่างมีนัยสำคัญของกระบวนการและการดำเนินงาน	3
น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อกระบวนการและการดำเนินงาน	2
น้อยมาก	ไม่มีการชะงักงันของกระบวนการและการดำเนินงาน	1

3.1 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (การรั่วไหลของข้อมูล)

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	เกิดความสูญเสียต่อระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมดและเกิดความเสียหายอย่างมากต่อความปลอดภัยของข้อมูลที่สำคัญขององค์กร	5
สูง	เกิดปัญหากับระบบ IT ที่สำคัญ และระบบความปลอดภัยซึ่งส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วน	4
ปานกลาง	ระบบมีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มาก	3
น้อย	เกิดเหตุที่แก้ไขได้และไม่มีความสูญเสีย	2
น้อยมาก	เกิดเหตุที่ไม่มีความสำคัญ	1

3.2 ผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน ด้านสิทธิมนุษยชน (การเลือกปฏิบัติ/ความไม่เท่าเทียม/ถูกคุกคาม)

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	มีผลกระทบ ไม่สามารถควบคุมได้ และทำให้องค์กรต้องปิดกิจการ	5
สูง	มีผลกระทบ ไม่สามารถควบคุมได้ และทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงขององค์กร	4
ปานกลาง	มีผลกระทบ ไม่สามารถควบคุมได้ และยังสามารถดำเนินกิจการได้	3
น้อย	มีผลกระทบ แต่สามารถควบคุมได้	2
น้อยมาก	ไม่มีผลกระทบโดยตรง	1

4. ผลกระทบต่อผู้รับบริการ/ลูกค้า

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	ผู้รับบริการ/ลูกค้า ไม่พอใจในบริการและ/หรือมีการร้องเรียนการดำเนินงานของบริษัท	5
สูง	ผู้รับบริการ/ลูกค้า ไม่พอใจและไม่กลับมาใช้บริการซ้ำหรือซื้อขาย	4
ปานกลาง	ผู้รับบริการ/ลูกค้า แสดงความคิดเห็นในเชิงลบต่อการบริการ/การขาย	3
น้อย	มีผู้รับบริการ/ลูกค้าไม่เข้าใจและพึงพอใจในการให้บริการ/การขาย	2
น้อยมาก	ผู้รับบริการ/ลูกค้าไม่ได้รับบริการการอำนวยความสะดวกภายใน	1

5. ผลกระทบด้านกฎหมาย

ผลกระทบ	คำอธิบาย	ระดับ
สูงมาก	มีการสอบสวนดำเนินคดีอาญา เรียกร้อง ค่าเสียหายและ/หรือคำสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมใดๆ	5
สูง	มีการสอบสวนอาจจะ รวมถึงการดำเนินคดีอาญาและ/หรือเรียกร้องค่าเสียหายที่มีนัยสำคัญ	4
ปานกลาง	มีการฟ้องร้องคดีที่สำคัญ รวมทั้งการเรียกร้องค่าปรับ/ค่าเสียหายที่มีนัยสำคัญ	3
น้อย	มีการฟ้องร้องคดี มีค่าปรับ ค่าเสียหาย เล็กน้อย	2
น้อยมาก	มีการไม่ปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับที่ ไม่มีนัยสำคัญ	1

การจัดระดับความเสี่ยง

ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary)

ระดับความเสี่ยง = (โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x (ผลกระทบของเหตุการณ์ต่างๆ)

ตารางจัดระดับความเสี่ยง (Risk Map)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยง				
	1 = น้อยมาก	2 = น้อย	3 = ปานกลาง	4 = สูง	5 = สูงมาก
5 = สูงมาก	(5)	(10)	(15)	(20)	(25)
4 = สูง	(4)	(8)	(12)	(16)	(20)
3 = ปานกลาง	(3)	(6)	(9)	(12)	(15)
2 = น้อย	(2)	(4)	(6)	(8)	(10)
1 = น้อยมาก	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับ

ระดับความเสี่ยงแบ่งเป็น 4 ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile มีเกณฑ์การจัดแบ่งดังนี้

ระดับความเสี่ยงโดยรวม	ระดับคะแนน	ความหมาย
1. ต่ำ (Low)	1 – 2 (สีเขียว)	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม
2. ปานกลาง (Medium)	3 – 6 (สีเหลือง)	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
3. สูง (High	7 – 12 (สีส้ม)	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
4. สูงมาก (Extreme)	13 – 25 (สีแดง)	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

ขั้นตอนที่ 2 : การระบุความเสี่ยงด้านการทุจริต สาเหตุหลักของความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ตลอดจนการวิเคราะห์ความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ก่อนคำนึงถึงมาตรการควบคุมภายในที่มีอยู่ ทำการค้นหาความเสี่ยงจากกระบวนการที่มีความเสี่ยงทุจริตของบริษัท โดยค้นหาความเสี่ยงของธุรกิจที่บริษัทฯ ดำเนินการทุกประเภทของธุรกิจทั้งหมดว่าเกี่ยวข้องกับหน่วยงานภาครัฐกระบวนการใด โดยระบุโอกาสหรือความเสี่ยงที่อาจนำไปสู่การทุจริตหรือการจ่ายสินบนในแต่ละกระบวนการดำเนินธุรกิจ (Business Process) ของธุรกิจต่างๆ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อธิบายว่าสาเหตุที่มีโอกาสจ่ายสินบนเพื่ออะไร เช่น ซื้อความสะดวก เพื่อให้รวดเร็ว ซื้องาน/ธุรกิจ หรือ เพื่อให้ได้รับยกเว้นทางกฎหมาย การจ่ายในในรูปแบบใด เช่น เงิน ของขวัญ เลี้ยงรับรอง ฯลฯ

ขั้นตอนที่ 3 : การประเมินความเสี่ยง การประเมินระบบการควบคุมภายในที่มีอยู่ในปัจจุบัน การวิเคราะห์ความรุนแรงและโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง หลังจากมีมาตรการควบคุมภายในปัจจุบัน รวมทั้ง ทบทวนมาตรการจัดการความเสี่ยงที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมที่จะป้องกันความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

นำความเสี่ยงการทุจริต ที่ระบุไว้จากขั้นตอนที่ 2 มาประเมินสถานะความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับใด

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ 4 : การจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยง การจัดหามาตรการเพื่อลดความเสี่ยงลงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ หากมาตรการควบคุมภายใน ที่ดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการป้องกันความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยนำข้อมูลจากการประเมินสถานะความเสี่ยงจากตารางการประเมิน ที่มีสถานะความเสี่ยงสูง โดยเฉพาะ **สีส้ม และสีแดง** จัดทำมาตรการป้องกันการทุจริต เช่น จัดทำมาตรการป้องกันการจ่ายสินบน ให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์หรือการประเมินและตรวจสอบว่ามาตรการหรือแนวทางการป้องกันความเสี่ยงที่บังคับใช้ในปัจจุบันมีหรือไม่ กรณีมีมาตรการหรือแนวทางให้ระบุรายละเอียด (Key Control in Place) และพิจารณาจัดทำ **มาตรการเพิ่มเติม (Further Action to be Taken)** ซึ่งควรประเมินประสิทธิภาพของมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบันว่า ดี พอใช้ หรือ อ่อน กรณีมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ หรือยังไม่มีมาตรการต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติม และทำการขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม บังคับใช้ และประเมินผลโดยการประเมินประสิทธิภาพ ของมาตรการป้องกันหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยง แนวทางการพิจารณา ดังนี้

ดี : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

พอใช้ : การควบคุมยังขาด"**ประสิทธิภาพ**"ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

อ่อน : การควบคุม "**ไม่ได้มาตรฐาน**" ที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความ"**หละหลวมและไม่มีประสิทธิผล**"การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะลดความเสี่ยงการทุจริตได้

2. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับและควบคุมดูแลเพื่อป้องกันและติดตามความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน

2.1 จัดให้มีขั้นตอนและกระบวนการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมกิจกรรมที่สำคัญของบริษัท ได้แก่ การให้ของกำนัล การเลี้ยงรับรอง การบริจาคเพื่อการกุศล การให้เงินสนับสนุน การช่วยเหลือและสนับสนุนกิจกรรมการเมือง การให้หรือรับสินบน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการเกิดและติดตามความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขที่เหมาะสม

2.2 จัดให้มีช่องทางการรับแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือข้อร้องเรียน การฝ่าฝืน การกระทำผิดกฎหมายหรือจริยธรรมธุรกิจของบริษัทฯ หรือแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต คอร์รัปชัน หรือระบบการควบคุมภายใน โดยมีนโยบายในการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลหรือเบาะแสและจะเก็บรักษาข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลเป็นความลับ รวมทั้งมีมาตรการในการตรวจสอบและกำหนดบทลงโทษทางวินัยของบริษัทฯ และ/หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.3 หัวหน้างานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบในการติดตามการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด (ถ้ามี) และรายงานให้ผู้มีอำนาจทราบตามลำดับ

3. แนวทางในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ ตามแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน

3.1 กำหนดให้ทุกหน่วยงานทำการประเมิน ทบทวน ความเสี่ยงทุจริตคอร์รัปชันสำหรับงานในความรับผิดชอบ โดยให้พิจารณา ความสอดคล้องตามจรรยาบรรณธุรกิจ นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี และข้อพึงปฏิบัติในการทำงาน ที่บริษัทฯ กำหนดขึ้น เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.2 จัดให้มีหน่วยงานตรวจติดตาม เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลกิจการ และให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบที่มีนัยสำคัญและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

3.3 กำหนดให้มีการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงทุจริตคอร์รัปชันให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงรับทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การนำมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิผล ตลอดจนติดตาม ทบทวนและปรับปรุงมาตรการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันอย่างสม่ำเสมอ

3.4 กำหนดให้มีช่องทางแจ้งข้อร้องเรียนหรือเบาะแส กรณีมีความเสี่ยงทุจริตคอร์รัปชัน และหากสืบสวนข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ข้อมูลจากการตรวจสอบหรือข้อร้องเรียน มีหลักฐานที่มีเหตุอันควร ให้เชื่อว่ามีรายการหรือการกระทำ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทฯ รวมถึงการฝ่าฝืน การกระทำผิดกฎหมายหรือจริยธรรมธุรกิจของบริษัทฯ หรือแนวทางปฏิบัติในการป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต คอร์รัปชันหรือข้อสงสัยในรายงานทางการเงิน หรือระบบการควบคุมภายใน ผู้รับผิดชอบในการรับข้อร้องเรียนจะต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

(สุรพล คุณานันทกุล)
กรรมการผู้อำนวยการ
10 ตุลาคม 2568